

Kirkenes, 19. november 2018

Notat - menighetsrådets budsjettbehov 2019

Det totale driftsbudsjettet for 2019 er på kr 7 624 367,-. Sør-Varanger menighetsråd ber om et driftstilskudd for 2019 fra Sør-Varanger kommune på kr 5 162 000,-. Det er lagt inn prisøkning på blant annet strøm, forsikring og driftskostnader. På grunn av oppgradering og utvidelse av Sandnes gravlund har driftskostnadene økt.

Bakgrunn – hva skjedde i 2018:

Menighetsrådet ba om kr 5 454 036 i bevilgning fra kommunen, i vedtak 24.10.17. Kommunen vedtok i desember 2017 en bevilgning på kr 5 000 000. Etter ytterligere kutt i forbindelse med kommunens omstillingsarbeid i januar 2018, endte menigheten med en bevilgning på kr 4 750 000. På menighetsrådsmøte den 27.02.18 ble det vedtatt strakstiltak for å møte den lave bevilgningen, vedtaket ble å kutte ut sommervedlikehold og snørydding, og det ble oppnevnt et omstillingsutvalg som skulle foreta en gjennomgang og utrede alle deler av driften for å sikre en hensiktsmessig ressursbruk. Utredningen skulle ta sikte på å ivareta de lovpålagte oppgaver. Den 19. juni var omstillingsutvalget ferdig med sitt arbeid og leverte innstilling til menighetsrådet, der forslagene fra utvalget ble vedtatt.

Omstillingsarbeidet som har vært gjort i menigheten har hatt som mål å vurdere alle mulige endringer i driften som kunne ført til innsparinger og samtidig ivaretagelse av de lovpålagte oppgavene. Det har vært tatt utgangspunkt i en vurdering av hva som *må* prioriteres, hva som *bør* prioriteres og hva som *kan* prioriteres. Menighetsrådet vedtok å gjøre endringer på hele gudstjenesterulleringen. Dette førte til nedbemanning på 25 prosent stilling. Menighetsrådet vedtok også en rekke andre innsparingstiltak basert på vurderingen *kan*, *bør*, *må*, og det ble blant annet vedtatt kutt på gressklipping og snørydding for 2018. I det fremlagte budsjettforslaget vil gressklipping, snørydding og belysning på gravlunder kunne gjennomføres som normalt i 2019.

Til budsjett 2019

Menighetsrådet har vurdert det dit hen at snørydding (utenom begravelser), gressklipping, belysning på gravlundene kommer under kategori «kan» eller «bør». Menighetsrådet har budsjettert kostnadene i 2019 til å utgjøre 200 000 kr. Ved en eventuell reduksjon må menighetsrådet kutte på «kan» og «bør» områdene. Rådmannen har innstilt på en bevilgning på kr 4 750 000,- og har lagt føringer for at det skal prioriteres snørydding, gressklipping og belysning på gravlunder stipulert til 200 000,-. Det er verdt å merke seg at rådmannen med dette ber menighetsrådet prioritere områder som er under kategorien «kan» og «bør», altså ikke lovpålagte områder.

Myndighetskrav - «Må»

Forpliktelsene som Sør-Varanger kommune har overfor menigheten er i all hovedsak nedfelt i kirkeloven og gravferdsloven.

Kirkelovens §15

§ 15. Kommunens økonomiske ansvar.

Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- a) utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker,*
- b) utgifter til anlegg og drift av gravplasser,*
- c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd,*
- d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold,*
- e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring,*
- f) utgifter til kontorhold for prester.*

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Etter avtale med kirkelig fellesråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål som nevnt i denne paragraf.

Kongen kan gi forskrift om kommunenes forpliktelser etter denne paragraf.

Kommunen kan ta opp lån for finansiering av sine forpliktelser etter første ledd bokstav a) og b). De nærmere vilkår for kommunens låneopptak fremgår av kommunelovens § 50.

Representant for kirkelig fellesråd kan gis møte- og talerett i kommunale organ når disse behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

I praksis innebærer dette:

For å opprettholde det tilbudet menigheten er forpliktet til er det nødvendig at menigheten får de bevilgninger som menigheten ber om. Det gjelder både investeringsmidler og driftsmidler. Oppgavene som forplikter etter loven omfatter altså drift og vedlikehold av kirker, sikkerhet, HMS, brannvern, kurs for ansatte, tilgjengelighet til kirkebygg og kirker til kirkelige handlinger og begravelser, anlegg og drift av gravplasser, stillinger for kirketjenere og organist/kantor, og til daglig leder av kirkelig fellesråd, driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder administrasjon og kontorhold, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring, kontorhold for prester.

Dette betyr at bevilgningene de siste årene hvor det har vært gitt mindre enn det som menigheten har bedt om, i realiteten har ført til at menigheten har måttet skjære ned driften til det ytterste.

Gravferdslovens §3

§ 3. Kirkelig fellesråds og kommunens ansvar.

Kirkelig fellesråd har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.

Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen etter budsjettforslag fra fellesrådet.

I praksis innebærer dette:

For å opprettholde det tilbudet menigheten er forpliktet til er det nødvendig at menigheten får de bevilgninger som menigheten ber om. Dette gjelder både investeringsmidler og driftsmidler. Oppgavene som forplikter etter loven omfatter altså rehabilitering og utvidelser av gravlundene, drift og vedlikehold av bygg og anlegg på alle åtte gravlundene/kirkegårdene, gjerder, porter, strøm, lys og vann. Forvaltning av gravkart, graver, festegraver og alt det innebærer. Det omfatter også tilgjengelighet på gravlundene, og det å sikre orden og verdighet på alle gravlundene. De som ivaretar disse oppgavene er både fagarbeidere, kirketjenere, administrative ansatte samt kirkevergen. Dersom disse oppgavene skal forvaltes på et nivå som er i tråd med loven er det helt nødvendig å få de bevilgninger som menigheten ber om. Dette betyr at bevilgningene de siste årene hvor det har vært gitt mindre enn det som menigheten har bedt om, i realiteten har ført til at menigheten har måttet skjære ned driften til det ytterste.

Oppsummering «MÅ»:

For å opprettholde et minimum av de lovpålagte oppgavene etter kirkeloven og gravferdsloven må menigheten få de bevilgninger som det er bedt om.

Interne krav – «Bør»

For å oppnå en faglig eller etisk standard som er forventet hadde det vært ønskelig med økninger i bevilgningene. Det er behov for høyere bevilgninger på driftsbudsjettet for å tilfredsstille de interne krav som menigheten i realiteten har til egen drift, både på vegne av menighetens medlemmer, men også på vegne av rollen som gravferdsforvalter som betjener hele kommunen. Det er behov for budsjettøkning på flere områder for å gå fra å være en menighet som er på et minimumsnivå på mange felt, til å komme dit at vi har den ønskelige standarden som ligger i tiden og gjør at vi kan gi et tilbud basert på høyere kvalitet enn i dag.

Informasjon:

- Et eksempel kan være kvaliteten på informasjon, hjemmeside, Facebook eller andre plattformer hvor det er ønskelig å videreutvikle et bedre tilbud. Dette hadde vært ønskelig å ha ressurser til å prioritere for å gi et mer brukervennlig system på ulike tjenester.

Kurs:

- Det er ønskelig større grad av kurs for ansatte, for eksempel kurs om gravferdsforvaltning og festeavgift, medlemsregister, kirkemusikk og trosopplæring.

Administrasjon/kontorer:

- Arbeidsplassen, miljøtiltak (mye har vært på vent pga. økonomi)
- Møbler, inventar
- Oppgradering av teknisk utstyr

Kirkegård:

- Oppgradering, anskaffelse av moderne utstyr

- Avfallssortering på alle gravlunder
- Digitalisering av kart
- Bedre kvalitet og hyppighet på vedlikehold.
- Økt tilgjengelighet
- Bedre sikring for verdighet og orden (gjerder)

Kirkebygg:

- Fjernstyrt varme
- Kirkekjelleren
- Varme til Neiden Kirke
- Økt tilgjengelighet
- Digitalisere kirkeklokker i flere kirkebygg
- Åpen kirke – opprettholde dagens tilbud, eller øke til et bedre tilbud
- Større grad av kulturhistorisk dokumentasjon av kirkekunst og kirketekstiler
- Det er behov for nye kirkeklokker i Kirkenes kirke
- Digitalisering av kirkeklokkene i flere av de andre kirkene

Aktivitetstilbud:

- Det er signalisert behov for korøvelser, senior/formiddagstreff etc. i distriktene.

Annet:

Dersom menigheten har aktivitet, prosjekter eller arbeidsoppgaver som er utenom dette søkes det gjerne om eksterne midler. Et eksempel på dette kan være større konserter i regi av menigheten. Disse konsertene gir for øvrig også økonomisk inntekt til å dekke egenandel til gjennomføringen, så slike prosjekter skal ikke være økonomisk belastende for menigheten. Slike prosjekter genererer gjerne flere frivillige, som igjen beriker menigheten i faktiske arbeidstimer og bidrag på mange plan. For å gjennomføre slike prosjekter er det avgjørende å ha personer i de stillingene som er per i dag.

Oppsummering – «BØR»:

For å kunne holde et nivå som er faglig forsvarlig er det behov for økte driftsbevilgninger. For å kunne holde et nivå som er hensiktsmessig er det behov for økte bevilgninger.

Det er å anse som uhensiktsmessig å spare inn på drift og vedlikehold av bygg og gravlunder, da dette på sikt genererer behov for rehabilitering tidligere, og med økte kostnader.

Det er uhensiktsmessig å spare inn på flere deler av driften, som vil føre til mindre grad av frivillig innsats. Det er dessuten uhensiktsmessig å spare inn på arbeidsmiljøtiltak, da det ikke sikrer kontinuitet i arbeidsstokken, og vanskeliggjør rekruttering.

Samfunns krav – «Kan»

Hva Sør-Varanger menighet *kan* gi av tilbud for å svare til eventuelle brukerkrav og forventinger er en hel del. Noe av dette belyses stadig av media. Dersom menigheten hadde fått bevilgninger som dekte utgiftene til disse tiltakene hadde det vært svært tilfredsstillende for samfunnsutviklingen. Det kunne

gitt positiv effekt for befolkningsvekst og turisme, og hevet standarden på det tilbudet som gis. Inntil bevilgninger er sikret søkes det å fylle disse behovene på best mulig måte med de tilgjengelige midlene, men det er en del misnøye på tilbudet som en følge av dette.

Her listes opp en rekke behov som menigheten og befolkningen melder:

- De største forespørslene i så måte er forskjønnelse av gravlunder
- Gressklipping og snørydding (utenom begravelser)
- Flere benker, beplantning, vannanlegg, belysning på gravlundene
- Det er også et sterkt ønske om flere åpne kirker, spesielt i distriktene
- Det er ønskelig med utstilling av historiske gjenstander i våpenhusene og det er i så fall behov for å kjøpe inn sikringsutstyr som hindrer tyveri og ødeleggelse av gjenstandene
- Det er ofte meldt behov for flombelysning av kirkene i jula
- Det er et ønske om å ivareta tradisjonen om å ringe julen inn
- Det er meldt behov for gratis leie av kirkebygg til konserter i distriktene, som distriktsutviklingstiltak
- Det er meldt behov for gratis leie av kirkebygg til mindre konserter med amatører som kulturtiltak

Oppsummering «KAN»:

For å oppnå et nivå som befolkningen ønsker er det behov for ytterligere økninger i bevilgningene.

Alternativet til dette er at det tar lengere tid før man oppnår dette nivået. Det kan aksepteres da dette ikke omfatter lovpålagte oppgaver, eller oppgaver som er å anse som faglig nødvendig.

Menighetsrådets omstillingsvedtak for budsjettåret 2018

Vedtatt 19.06.18

Menighetsrådet tar gudstjenestepplan med ny rullering av gudstjenester til etterretning.

Menighetsrådet slutter seg til omstillingsutvalgets forslag, og vedtar følgende innsparingstiltak:

Avdeling 1100 Kirkelig administrasjon med kr 38 200 (Kr 4 000,- Si opp abonnement på Finmarken. Kr 28 200,- Fjerne godtgjøring til folkevalgte. Kr 6 000,- Redusere antall innrykk på annonsen i Sør-Varanger Avis)

I avdeling 1200 Kirker reduseres det med kr 177 400,- (Kr 21 000,- reduksjon kjøregodtgjøring. Kr 20 400,- øke menighetens andel med takkoffer med 17 ofringer. Kr 8 000,- reduksjon i helgearbeid. Kr 108 000,- reduksjon med kirketjener i 25 prosent. Kr 20 000,- Økt inntekt på utleie av kirkebygg)

Avdeling 1300 Kirkegårder reduseres det med kr 49 700,- (Kr 5 700,- si opp telefon på Sandnes. Kr 24 000,- ENØK-tiltak lys. Kr 10 000,- reduksjon på snørydding)

Når det reduseres i godtgjøring for kjøring er det viktig at det er klare retningslinjer for gjennomføring. Hovedregel må være at det kjøres ut maks to biler fra menigheten hvorav FR dekker den ene og den andre av BDR.

Gjennomsnittlig takkoffer per gudstjeneste er ca. 1200,-. Det vedtas å øke antall ofringer til driften til 17 og redusere eksterne til 16.